

Mostra de la seva tasca bibliogràfica són els catàlegs d'incunables i edicions del segle XVI guardats al Museu Britànic, de llibres espanyols (1921), francesos (1924), portuguesos (1940), hispanoamericans (1941), i d'antics romances (1927), així com els estudis sobre tipografia (*Spanish 16th Century Printing*, 1926) i relligats (*Early Spanish Book Binding*, 1939). La Bibliographical Society de Londres bé podia enorgullir-se de tenir-lo per president.

La seva amistat amb el doctor Armando Z. Cortesão, l'illustre historiador dels descobridors portuguesos, exiliat a Londres, el portà a col·laborar amb ell, de la qual col·laboració foren fruits *The Discovery of Abyssinia by the Portuguese in 1520* (Londres 1938) i *Carta das novas do descobrimento do Preste João* (Lisboa 1938).

Posseïdor d'una valuosa col·lecció de gairebé totes les traduccions espanyoles i catalanes de Shakespeare, havia ja escrit el 1922 el seu estudi *Shakespeare and Spain*. Aquest fou encara el tema d'un dels seus darrers actes públics, la conferència a la *British Academy* el 1949.

Elegit president de l'Anglo-Spanish Society de Londres el 1931, poc després de proclamada la Segona República, continuà ocupant aquest càrrec fins a l'any 1947, gràcies a la seva amistat amb el duc d'Alba.

Malgrat la mala salut i la feblesa dels seus darrers anys, dedicà aquests a editar o reeditar traduccions seves a l'anglès, tals com *Sulpizio's Doctrina Mensae* (amb traducció anglesa, 1949), *La Estrella de Sevilla* (traducció en vers, primera edició 1935, segona edició 1950), *Los Amantes de Teruel* (primera edició 1938, segona edició 1950).

Tan inestroncable fou la seva activitat com indomtable la seva energia. Tot i que anava perdent la vista, sempre refusà que ningú l'acompanyés durant aquelles fosques nits del *black out* londinenc. Dos cops caigué i es féu mal a la cama, però això no li féu pas canviar de resolució.

El doctor Thomas, com a home i com a recercador, ens ha deixat a tots un exemple.

Vale, amice.

JOSEP M. BATISTA I ROCA

JOAN PLANELLA I GUILLÉ

* 1890 - † 1952

Joan Planella i Guillé, mort repentinament pel maig de 1952, havia nascut a Barcelona en començar la darrera desena del segle passat. Cursà la llicenciatura de Filosofia a la Facultat de Filosofia i Lletres de la nostra Universitat i prosseguí encara els seus estudis fins a doctorar-se a Madrid amb una tesi sobre el raonament inductiu.

Exercí la docència, a títol auxiliar, a la Universitat i a l'Institut de Segon Ensenyament. El 1932 ingressà, mitjançant oposició, en el professorat oficial d'ensenyança mitjana, i exercí successivament la càtedra de Filosofia en els Instituts de Reus, Zamora, «Menéndez y Pelayo» i «Montserrat» de Barcelona i, darrerament, en el «Jaume Balmes».

A més de llibres de text per a iniciació a la filosofia en el batxillerat, publicà algunes obres d'investigació. La lògica, la història de la filosofia, i últimament

l'estètica, foren les matèries de la seva predilecció. A la primera pertany la seva tesi doctoral, ja mencionada; i a la història, els seus *Estudios sobre Platón y Aristóteles*. Publicà, així mateix, una edició de l'opuscle *De ente et essentia* de sant Tomàs d'Aquí, amb versió castellana, introducció i notes. Afeccionat a la pintura, fins al punt d'haver exposat públicament els seus quadres més d'una vegada, s'interessà en el coneixement dels fenòmens estètics i especulà sobre *La creació artística*.

El mestratge de Serra i Hünter fou decisiu en l'orientació filosòfica de Joan Planella, el qual professà un neo-idealisme espiritualista de sentit francament cristià, reforçat darrerament en la meditació dels grans clàssics de la filosofia i en la lectura directa dels pensadors francesos contemporanis de tendència idealista.

Descansi en pau l'enyorat amic.

JOAQUIM CARRERAS I ARTAU

LLUÍS CAMÓS I CABRUJA

* 1892 - † 1952

Lluís Camós i Cabruja nasqué a Palamós el 17 d'abril de 1892. Cursà el batxillerat a Girona, la llicenciatura en Lletres a Barcelona i el doctorat a Madrid. Al mateix temps seguí estudis musicals amb els mestres Granados i Pedrell, i encara li quedà lleure per a dedicar-se al dibuix i a la pintura.

L'any 1918 ingressà a l'Arxiu Municipal de Barcelona i el 1922 fou nomenat conservador de l'Arxiu Històric de la Ciutat, creat feia poc, on treballà incansablement fins a la seva jubilació, mesos abans del seu traspàs.

L'activitat historiogràfica d'En Camós es repartí principalment entre les tres localitats que pogué conèixer millor: Palamós, Girona i Barcelona.

Les nombroses publicacions relatives a Palamós, filles de pacients estudis que només pogueren ésser redactats prèvia l'ordenació de copiosos documents dispersos, començaren amb articles periodístics — a «La Veu de Catalunya», «Marinada», «Radio Barcelona», «Terra Nostra», fins i tot als programes de Festa Major —, avui de consulta indispensable per a la història d'aquella vila. El 1948 apareixia als «Anales del Instituto de Estudios Gerundenses» un treball sobre *Los Pallarés en la historia de Palamós*. El nostre INSTITUT li havia concedit, l'any 1935, un premi pel seu *Catàleg dels documents en pergamí de l'Arxiu Municipal i del de la Comunitat de Preveres de la vila de Palamós*, que roman encara inèdit.

La ciutat de Girona deu també a l'amic mort alguns estudis de gran interès, com *La Força Vella de Girona en 1462-63, segons un manuscrit de l'època*, publicat al «Butlletí de l'Acadèmia de Bones Lletres de Barcelona» el 1936.

Però el tema més constant en les investigacions d'En Camós fou la història particular de Barcelona, a la qual serví des de diverses revistes i publicacions periòdiques i des de la Radio Barcelona, al portaveu de la qual aparegueren també bon nombre de treballs seus. En crear l'Institut Municipal d'Història de Barcelona, l'any 1944, el butlletí setmanal radiat per a la divulgació de la història de la ciutat, l'erudit arxiver en fou un dels més assidus i valuosos col·laboradors; en els vuit volums de «Barcelona Divulgación His-